

METAFORE: RISANJE ZEMLJEVIDA UČITELJEVIH KAKOVOSTI

Cilj

Z uporabo geografske metafore, s pomočjo katere si učiteljeve kakovosti predstavljamo kot zemljevid, spodbujamo udeležence, da poiščejo ustrezne lokacije za posamezne kakovosti.

Velikost skupine

6+

Cilji pripomočka

Refleksija različnih vidikov učiteljeve kakovosti, sodelovalno učenje

Čas

2 uri

Specifični viri

Prazen zemljevid.

Povzetek

Cilj tega pripomočka za refleksijo je spodbujanje refleksije o kakovostih učiteljev s pomočjo uporabe geografske metafore. Udeleženci poskušajo narediti zemljevid z namenom geografske predstavitve učiteljevih kakovosti, tako da uporabljajo mesta, gore, reke, puščave, svetilnike, itd. in tako skušajo najti različne vidike učiteljevih kakovosti. Pripomoček je kreativen, spodbuja sodelovanje in predstavlja alternativo pisanju refleksije.

Učitelje prosimo, da narišejo zemljevid, ki predstavlja kakovosti učiteljev. V ta namen morajo identificirati tiste vidike učiteljevih kakovosti, ki se jim zdijo pomembni. Naslednji korak je, da povežejo te vidike z geografskimi oz. kartografskimi pojmi (kot so mesta, vasi, ruševine, reke, kanali, ladje, otoki, svetilniki, hribi, letališča) in jih nato umestiti na ustrezno lokacijo na zemljevidu.

Tak zemljevid lahko obesijo na steno v kabinet.

Materiali

Lahko uporabimo:

- material za risanje (večje papirnate pole, barvice, ...),
- prazne zemljevide,
- računalniške aplikacije (npr. www.worldofexperience.com),
- en ali dva primera za spodbujanje domišljije.

Udeležence povabimo, da naredijo skupni zemljevid za področje učiteljevih kakovosti. Pri tej zadolžitvi jih lahko motiviramo z dejstvom, da je koristno imeti kakovosti učiteljev predstavljene geografsko namesto v obliki abstraktnih seznamov kompetenc. Slika pove več kot tisoč besed.

Kot vir navdiha lahko uporabimo primere z www.worldofexperience.com ali pa t.i. atlas izkušenj. Pomembno je, da obstaja konsenz glede izbranih pomembnih vidikov, ki bodo umeščeni na zemljevid. Ni nujno, da so vključeni le pozitivni vidiki, lahko uporabimo tudi vidike, kot npr. birokracija ali izgorelost.

Naslednji korak je prevajanje izbranih vidikov v geografske oz. kartografske pojme – npr. portfolio kot pristanišče, izgorelost kot ugasli vulkan, morje kreativnosti, potok znanja, itd. V tem koraku lahko dodamo tudi specifična imena (ime šole, ravnatelja, itd.).

Poleg tega je potrebno izbrati ustrezno pokrajino (otoki, reke, gorovja, mesta, ...).

V tretjem koraku je potrebno na zemljevid postaviti imena na tak način, da so sorodni vidiki na nek način povezani (s cestami, brodi, mostovi, itd.) ali pa na lokacijah, ki so si blizu.

Končni zemljevid lahko izdelamo tako, da ga naslikamo, narišemo ali pa s pomočjo uporabe računalnika (ali z uporabo pripomočka na www.worldofexperience.com ali s skeniranjem obstoječih zemljevidov in zamenjavo imen z novimi.

Različice

Risanje zemljevida je ena izmed možnosti za spodbujanje refleksije z uporabo metafor. Slednje pa so lahko uporabljene še na različne druge načine. Še en primer njihove uporabe so živalske metafore. Katera žival predstavlja idealnega učitelja?

Živalske metafore v številnih kulturah uporabljajo, da z njihovo pomočjo nakažejo na specifične človeške lastnosti (zvita lisica, modra sova, itd.).

Primer uporabe živalskih metafor sta podala Edward Wolfs in Twan Brouwers, ki predlagata njihovo uporabo pri mentorstvu študentov med njihovim praktičnim usposabljanjem:

- Miši na mizi: Učenci imajo zabavo, odkar je mačka zapustila dom. Kako spet opozorite na svojo prisotnost?
- Želva: Tako ste počasni, da učenci postajajo zaspani. Kako zbudite razred?
- Jelen: Ne zmrznite, ko se stvari odvijajo drugače, kot ste predvideli.
- Nadležna muha: Muha povzroča zmedo in vas ovira pri koncentriranju na vaše delo. Njen let potrebuje strukturo.
- Kameleon: Krasen na pogled, prilagodljiv okoliščinam, kje pa je vaš pravi jaz?
- Jezevec: Ne da se ga zlahka dotakniti, hitro je razdražljiv, nato pa preneha komunicirati.
- Petelin: Zelo zadovoljen sam s sabo, svoje zmožnosti kaže vsemu svetu. Hkrati pa drži razdaljo.
- Noj: Ne vidite, česar ne želite videti.
- Itd.

Uporaba kartografskih metafor za ilustracijo konceptov ima dolgo tradicijo, kot lahko vidimo na t.i. "mapi nežnosti" iz leta 1654.

Kartografske metafore so pogosto v uporabi tudi v primerih, ko želimo urediti velik kup informacij (npr. internet ali podatkovne baze). Glede na cilj in naravo informacij, ki jih želimo prikazati, lahko uporabimo različne zemljevide, kot npr. načrte za podzemno železnico, sheme odločanja, itd.

Zemljevide lahko uporabimo tudi kot pripomoček za prikazovanje razvoja, npr. učiteljeve kariere, tako da prikažemo pot po plodnih tleh, puščavah, neobljudenih gorovjih in zelenih dolinah.

Ozadje in viri

Zanimivo pobudo lahko najdemo na www.worldofexperience.com. Spletna stran World of Experience in knjiga Atlas of Experience (Louise van Swaaij in Jean Klare) ponujajo različne

pokrajine, ki skušajo na zemljevid umestiti abstraktne koncepte, kot npr. ljubezen, čas, kreativnost, dolgčas, znanje, rast, itd.

Te pokrajine nudijo navdih za risanje lastnih zemljevidov kakovosti učiteljev. Spletna stran ponuja tudi pripomoček za izdelavo svojih zemljevidov z uporabo različnih pokrajin (pristanišča, obalna področja, jezera, otočki, porečja), kamor lahko vnesemo do 50 geografskih poimenovanj. Teh zemljevidov ne moremo naložiti s spletne strani in shraniti, vendar jih lahko natisnjene naročimo.

Pogoji

Izdelava zemljevida vzame nekaj časa, rezultat pa je odvisen od kreativnosti udeležencev.

Močne in šibke strani

Močne strani

Kartografska metafora je uporabna in se razlikuje od običajne refleksije in opisov kakovosti, ki večinoma temeljijo na uporabi jezika. Z uporabo metafor sporočamo s pomočjo slikovnega prikaza. Izdelek sam po sebi veliko pove naslovnikom – slika pove več kot tisoč besed. Ta pripomoček spodbuja razvoj in skupno razumevanje različnih vidikov učiteljeve kakovosti.

Šibke strani

Glede na to, da se posamezniki razlikujemo v stilih učenja in refleksije, ta pripomoček ne bo enako navdihujoč za vse udeležence.

Pripomoček sam po sebi ne spodbuja poglobljene refleksije. Kakovost refleksije je odvisna od kakovosti razprave.